

ชี้แจงข้อเท็จจริง

เรื่อง ลิ่มเลือดสีขาว (White clot) และวัคซีนโควิด 19 ชนิด mRNA

จากกรณีที่มีการเผยแพร่และส่งต่อข้อมูลเกี่ยวกับการพบสิ่งแปลกปลอมซึ่งมีลักษณะเป็นลิ่มเลือดสีขาว (White clot) ในหลอดเลือดผู้เสียชีวิตที่ได้รับการฉีดวัคซีนโควิด 19 และระบุว่าสามารถพบสิ่งแปลกปลอมนี้ได้ ในผู้ที่ยังมีชีวิตที่ได้รับการฉีดวัคซีนโควิด 19 ซึ่งสร้างความตื่นตระหนกให้กับประชาชนในวงกว้าง สถาบันวัคซีนแห่งชาติและภาคีเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญไม่ได้นิ่งนอนใจกับประเด็นกังวลดังกล่าว จึงได้ประสานไปยังแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านนิติเวชศาสตร์ และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง ได้รับข้อมูลดังนี้

รูปลักษณ์แปลกปลอมที่อ้างถึงไม่ใช่ความผิดปกติของเลือดที่เกิดจากการฉีดวัคซีน mRNA แต่อย่างใด เป็นเพียงการตกตะกอนของโปรตีนส่วนประกอบของเลือดที่เกิดขึ้นภายหลังการตาย (ลิ่มเลือดภายหลังการตาย, postmortem blood clot) ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ตามธรรมชาติที่พบได้เป็นปกติในผู้เสียชีวิต และพบมาตั้งแต่ก่อนมีการระบาดหรือมีการใช้วัคซีนโควิด 19 โดยปรากฏการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจาก เมื่อมีการเสียชีวิต ระบบหมุนเวียนของเลือดรวมทั้งระบบอื่น ๆ ในร่างกายจะหยุดทำงาน จากนั้นเม็ดเลือดแดงจะมีการตกตะกอนตามแรงโน้มถ่วงของโลกไปก่อนแยกออกมาจากน้ำเลือด (Plasma) ซึ่งในน้ำเลือดยังมีโปรตีนที่ทำหน้าที่ช่วยในการแข็งตัวของเลือด (Fibrinogen) คงเหลืออยู่และเกิดการแข็งตัวขึ้นตามธรรมชาติ เป็นโปรตีนเส้นใย (Fibrin clot) ทำให้เกิดเป็นลิ่มโปรตีนสีขาวลักษณะดังกล่าว

สำหรับข้อมูลที่ระบุว่า สามารถพบ White clot นี้ในเลือดของผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ด้วยนั้น สามารถอธิบายด้วยหลักการทางโลหิตวิทยา เรื่องกระบวนการแข็งตัวของเลือด ได้เช่นกัน โดยสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อมีการเจาะเลือดออกมานอกร่างกาย หากไม่มีการเติมสารกันเลือดแข็ง (Anticoagulants) และตั้งทิ้งไว้ระยะหนึ่ง เลือดจะมีการแข็งตัวแยกชั้นออกมา เป็นชั้นลิ่มเลือด (Thrombus หรือ Clot blood) และชั้นน้ำเหลือง (Serum) ซึ่งเกิดขึ้นตามธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม หากนำเลือดที่ไม่ได้เติมสารกันเลือดแข็งมาปั่นแยกด้วยเครื่องปั่นเหวี่ยงตกตะกอนความเร็วสูง (Centrifuge) แยกส่วนประกอบของเลือด ในขณะที่การแข็งตัวของเลือดยังเกิดขึ้นไม่สมบูรณ์ (Partial clot) จะสามารถพบโปรตีนเส้นใยที่ทำหน้าที่ช่วยในการแข็งตัวของเลือด (Fibrin clot) ที่มีความคล้ายกับ White

clot ข้างต้นได้ เป็นเหตุการณ์ที่พบเป็นปกติ ปรากฏการณ์ดังกล่าวจึงไม่ใช่เรื่องน่ากังวลและไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การฉีดวัคซีนโควิด 19 แต่อย่างใด

Fig. 1 (A) Blood sample collection. (B) Table top centrifuge (C) Blood after centrifugation.

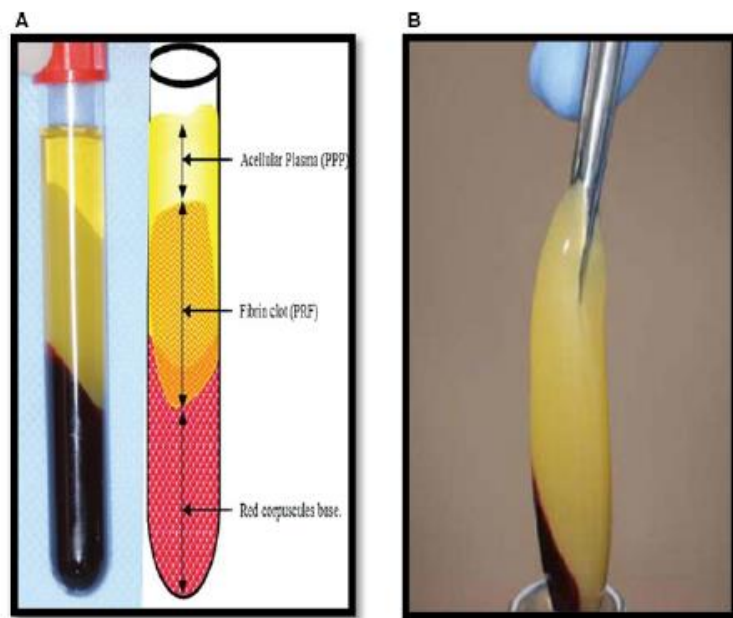

Fig. 2 (A) Different layers of centrifuged blood (B) Platelet-Rich Fibrin (PRF).

รูปแสดงการแยกส่วนประกอบของเลือดด้วยเครื่องปั่นเหวี่ยงตกตะกอนความเร็วสูง (Centrifuge)¹

ทั้งนี้ ทั่วโลกมีผู้ได้รับการฉีดวัคซีนโควิด 19 แล้วกว่า 13,000 ล้านโดส และมีการติดตามและเฝ้าระวังอาการไม่พึงประสงค์อย่างเป็นระบบในแต่ละประเทศ² ปัจจุบันหน่วยงานด้านสาธารณสุขทั่วโลก ยังคงแนะนำให้ประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงเข้ารับวัคซีนโควิด 19 เข็มกระตุ้น ปีละ 1 ครั้ง เพื่อลดความเสี่ยงของการป่วยรุนแรงจากโรคโควิด 19

สถาบันวัคซีนแห่งชาติ ขอให้ประชาชนเลือกรับข่าวสารจากแหล่งข้อมูลวิชาการที่เป็นทางการและมีความน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ ปัจจุบันยังมีช่องทางในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของข้อมูลที่มีการเผยแพร่ทางออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ ศูนย์ต่อต้านข่าวปลอม ประเทศไทย (Anti-Fake News Center Thailand)³ ซัวร์ก่อนแชร์⁴ และ Fact Check Explorer⁵ เป็นต้น ซึ่งประชาชนสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงผ่านช่องทางเหล่านี้ได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย

สถาบันวัคซีนแห่งชาติ

21 กุมภาพันธ์ 2567

เอกสารอ้างอิง

1. A prospective randomised clinical study on evaluation of platelet-rich fibrin versus zinc oxide eugenol in the management of alveolar osteitis - Scientific Figure on ResearchGate. Available from: https://www.researchgate.net/figure/A-Different-layers-of-centrifuged-blood-B-Platelet-Rich-Fibrin-PRF_fig2_319411472 [accessed 21 Feb, 2024]
2. <https://www.who.int/thailand/th/news/detail/06-02-2567-update-on-covid-19-in-thailand-7-february-2024>
3. <https://www.antifakenewscenter.com/>
4. https://www.facebook.com/SureAndShare/?locale=th_TH
5. <https://toolbox.google.com/factcheck/explorer/search/Richard%20Hirschman;hl=en>